FIU CURAÇAO | FINANCIAL INTELLIGENCE UNIT CURAÇAO

Voorschriften en Richtlijnen voor Handelaren in voertuigen, vaartuigen, bouwmaterialen, edelmetalen/edelstenen

Landsverordening identificatie bij dienstverlening (LID)
(P.B. 2017, no. 92 (GT), zoals onder meer gewijzigd bij P.B. 2024, no. 41)

Landsverordening melding ongebruikelijke transacties (LvMOT)
(P.B. 2017, no. 99 (GT), zoals onder meer gewijzigd bij P.B. 2024, no. 41 en P.B. 2025, no. 18)

Herzien 2026

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1 – Algemene bepalingen 5
1.1 Doel en reikwijdte 5
1.2 Verhouding tot de FATF-standaarden 5
1.3 Wettelijke grondslag 5
1.4 Kenmerken en kwetsbaarheden van de sector 6
Hoofdstuk 2 – Wettelijk kader 7
2.1 Nationale wetgeving 7
2.2 Aanvullende regelgeving 7
2.3 Registratieplicht 7
2.4 Meldplicht en toepassing van indicatoren 7
2.5 Vastlegging en bewaarplicht 7
2.6 Nationale risicobeoordeling 7
2.7 Internationale standaarden 8
2.8 Toezicht en handhaving 8
Hoofdstuk 3 – Risicogebaseerde benadering 9
3.1 Algemene uitgangspunten 9
3.2 Risico-identificatie en -beoordeling 9
3.3 Toepassing van de risicobeoordeling 10
3.4 Beheersing van ML/TF-risico's 11
3.5 Beoordeling en beheersing van PF-risico's 11
Hoofdstuk 4 – Cliëntenonderzoek 12
4.1 Algemene verplichting tot cliëntenonderzoek 12
4.2 Identificatie en verificatie 12
4.3 Vaststelling van de uiteindelijk belanghebbende (UBO) 12
4.4 Identificatie en verificatie zonder fysiek contact 13
4.4.1 Reikwijdte en wettelijke grondslag 13
4.4.2 Toegestane documenten en betrouwbaarheid van bronnen 13
4.4.3 Beoordeling vóór ingebruikneming 14
4.4.4 Beleid en procedures 14
4.4.5 Technologie en informatiebeveiliging 14
4.4.6 Doorlopende monitoring en periodieke evaluatie 15
4.4.7 Herstelmaatregelen en vastlegging 15
4.5 Doel van de relatie en herkomst van middelen 15
4.6 Doorlopend cliëntenonderzoek 15
4.7 Vereenvoudigde maatregelen bij een vastgesteld lager risico 15
4.8 Steunen op een derde binnen dezelfde groep 16
Hoofdstuk 5 – Melding van ongebruikelijke transacties 18
5.1 Meldplicht en indicatoren 18
5.1.1 Objectieve indicatoren 18

5.1.2 Subjectieve indicatoren 18
5.2 Interne procedures 18
5.3 Verbod op kennisgeving (“tipping-off”) 18
5.4 Tijdigheid van de melding 20
5.5 Vastlegging en bewaarplicht 20
Hoofdstuk 6 – Sanctiemaatregelen 21
6.1 Algemene sanctieverplichtingen 21
6.2 Sanctietoetsing 21
6.3 Bevriezingsverplichting 21
6.4 Verbod op terbeschikkingstelling 21
6.5 Interne procedures en vastlegging 22
Hoofdstuk 7 – Interne organisatie en beheersing 23
7.1 Algemene verantwoordelijkheid 23
7.2 Beleids- en werkprocedures 23
7.3 Interne verantwoordelijkheden 23
7.4 Opleiding en bewustwording 23
7.5 Interne controle en dossiervorming 24
7.6 Proportionaliteit en kleinere organisaties 24
Hoofdstuk 8 – Afdeling Toezicht 25
8.1 Toezichtstaak 25
8.2 Bevoegdheden van de toezichthouder 25
8.3 Wijze van toezicht 25
8.4 Medewerkingsplicht 25
8.5 Vaststelling, herstel en her inspectie 25
8.6 Integriteit en betrouwbaarheid van beleidsbepalers 25
Hoofdstuk 9 – Afdeling Analyse en goAML 27
9.1 Rol van de Afdeling Analyse 27
9.2 Registratie en melden via goAML 27
Hoofdstuk 10 – Bestuurlijke maatregelen en verzwarende omstandigheden 28
10.1 Wettelijke grondslag en handhavingsinstrumenten 28
10.2 Ernst, herhaling en verzwarende omstandigheden 28
10.3 Samenloop met strafrecht 28
10.4 Niet-naleving van de voorschriften over steunen op derden 28
Hoofdstuk 11 – Slotbepalingen 29
11.1 Evaluatie en actualisering 29
11.2 Inwerkingtreding 29
11.3 Citeertitel 29
Bijlage I – Gebruikte afkortingen 30
Bijlage II – Bronnen en wettelijke grondslagen 31
1. Nationale wet- en regelgeving 31

2. Internationale standaarden en richtlijnen 31
3. Relatie met de FATF-criteria 31
4. Nationale beleidsdocumenten 31
Bijlage III – Bestuurlijke boetes en dwangsommen 32

Hoofdstuk 1 – Algemene bepalingen

1.1 Doel en reikwijdte

Deze Voorschriften en Richtlijnen zijn uitgevaardigd door de Financial Intelligence Unit Curaçao (FIU Curaçao) in haar hoedanigheid van toezichthouder op de naleving van de Landsverordening identificatie bij dienstverlening (LID) en de Landsverordening melding ongebruikelijke transacties (LvMOT). Zij zijn van toepassing op natuurlijke personen, rechtspersonen en vennootschappen die beroeps- of bedrijfsmatig diensten verlenen als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel a, sub 13°, van de LvMOT en artikel 1, eerste lid, onderdeel b, sub 13 van de LID. Het betreft, boven het door de Minister van Financiën vastgestelde bedrag, het verhuren, leasen van of handelen in:
a. voertuigen en vaartuigen;
b. edelstenen, edele metalen, sieraden en juwelen;
c. bouwmaterialen; of
d. andere bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, aangewezen zaken van grote waarde.

Ook het bemiddelen bij deze activiteiten valt onder artikel 1, eerste lid, onderdeel a, sub 13°, van de LvMOT en artikel 1, eerste lid, onderdeel b, sub 13 van de LID voor zover aan de wettelijk vastgestelde voorwaarden en toepasselijke bedrag grenzen is voldaan. De hiervoor bedoelde dienstverleners worden in deze Voorschriften en Richtlijnen gezamenlijk aangeduid als “handelaren”. Waar in dit document over een handelaar wordt gesproken, wordt daarmee ook een verhuurder, lessor of bemiddelaar bedoeld die een onder artikel 1, eerste lid, onderdeel a, sub 13°, van de LvMOT en artikel 1, eerste lid, onderdeel b, sub 13 van de LID vallende dienst verleent.

Deze Voorschriften en Richtlijnen leggen uit hoe handelaren hun verplichtingen op grond van de LID, de LvMOT en de daarmee samenhangende regelgeving moeten toepassen. Het gaat onder meer om verplichtingen ten aanzien van registratie, cliëntenonderzoek, risicobeoordeling, vastlegging en bewaring van gegevens, het melden van ongebruikelijke transacties, sanctienaleving en medewerking aan het toezicht.

1.2 Verhouding tot de FATF-standaarden

De nationale aanwijzing van Curaçao onder artikel 1, eerste lid, onderdeel a, sub 13°, van de LvMOT en artikel 1, eerste lid, onderdeel b, sub 13 van de LID is ruimer dan de categorie handelaren waarop de FATF-aanbevelingen rechtstreeks betrekking hebben.
De FATF Aanbevelingen 22 en 23 zijn rechtstreeks relevant voor handelaren in edelmetalen en edelstenen wanneer zij met een cliënt een contante transactie verrichten die de toepasselijke FATF-drempel bereikt of overschrijdt.

Handelaren in voertuigen, vaartuigen, bouwmaterialen, sieraden en juwelen vallen, voor zover aan de wettelijke voorwaarden is voldaan, onder de nationale aanwijzing van Curaçao. Zij worden in deze Voorschriften en Richtlijnen niet afzonderlijk gepresenteerd alsof iedere categorie door de FATF als een “Designated Non-Financial Businesses or Professions” (DNFBPs) is aangewezen.
De toepasselijke verplichtingen voor deze handelaren volgen uit de Curaçaose wet- en regelgeving. De internationale FATF-standaarden bieden daarbij het kader waartegen het nationale AML/CFT/CPF-stelsel wordt beoordeeld.

1.3 Wettelijke grondslag

De Toezichtafdeling van FIU Curaçao is op grond van artikel 22mm van de LvMOT en artikel 11 van de LID aangewezen als toezichthouder op de naleving van de verplichtingen van de dienstverleners die onder haar toezicht vallen. Hieronder vallen o.a. de dienstverleners die activiteiten verrichten als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel a, sub 13°, van de LvMOT.

Op grond van artikel 2, achtste lid van de LID, artikel 11, derde lid, van de LID en artikel 22mm, derde lid, van de LvMOT is de toezichthouder bevoegd nadere richtlijnen te geven ter bevordering van de naleving van de wettelijke verplichtingen.
Deze Voorschriften en Richtlijnen geven nadere invulling aan de verplichtingen die voortvloeien uit de LID, de LvMOT, de Ministeriële regeling aanwijzing indicatoren ongebruikelijke transacties en de toepasselijke sanctieregelgeving.
De rechtstreeks toepasselijke wettelijke verplichtingen blijven volledig gelden. Als de wet- en regelgeving wordt gewijzigd of indien een bepaling uit deze Voorschriften en Richtlijnen daarmee niet langer overeenstemt, is de op dat moment geldende wet- en regelgeving bepalend.

1.4 Kenmerken en kwetsbaarheden van de sector

De activiteiten die vallen onder artikel 1, eerste lid, onderdeel a, sub 13°, van de LvMOT en artikel 1, eerste lid, onderdeel b, sub 13 van de LID verschillen naar aard, omvang en risico. Goederen met een hoge waarde, grote verhandelbaarheid of eenvoudige overdraagbaarheid kunnen worden gebruikt om de herkomst of bestemming van vermogen te verhullen. Ook transacties in bouwmaterialen kunnen risico’s meebrengen wanneer de financiering, betrokken partijen, bestemming of uiteindelijk belanghebbende onvoldoende duidelijk is. Handelaren moeten daarom alert zijn op afwijkende of ondoorzichtige transacties en hun bedrijfsvoering zo inrichten dat relevante risico’s tijdig worden herkend. De sectorgerichte risicofactoren en de wijze waarop deze moeten worden beoordeeld, zijn opgenomen in hoofdstuk 3.

Hoofdstuk 2 – Wettelijk kader

2.1 Nationale wetgeving

Handelaren die diensten als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel a, sub 13°, van de LvMOT en artikel 1, eerste lid, onderdeel b, sub 13 van de LID verlenen, vallen onder de werking van de LID en de LvMOT. De LID regelt in hoofdzaak het cliëntenonderzoek en de bewaring van de daarbij verkregen gegevens. De LvMOT regelt onder meer registratie, het melden van ongebruikelijke transacties, gegevensbewaring, informatieverstrekking en toezicht.

De LID en de LvMOT zijn meest recentelijk gewijzigd bij de Landsverordening bestrijding witwassen, financieren van terrorisme en het financieren van proliferatie (P.B. 2024, no. 41). Handelaren moeten steeds de geconsolideerde teksten, latere wijzigingen en toepasselijke uitvoeringsregelingen raadplegen. De praktische uitwerking van de verplichtingen is opgenomen in de volgende hoofdstukken.

2.2 Aanvullende regelgeving

Naast de LID en de LvMOT zijn voor handelaren, bedoeld in deze V&R, in het bijzonder van belang:

- de Regeling indicatoren ongebruikelijke transacties (P.B. 2015, no. 73), zoals gewijzigd bij P.B. 2024, no. 60;
- de Regeling aanwijzing bedragen melding ongebruikelijke transacties (P.B. 2026, no. 34), waarin het bedrag voor de handelaren is vastgesteld op Cg.20.000, -;
- de landsbesluiten inzake dwangsommen en bestuurlijke boetes, zoals vermeld in Bijlage III; en
- de toepasselijke Curaçaose sanctieregelgeving.

De versie van de wet- en regelgeving die geldt op het tijdstip van de dienstverlening, transactie of overtreding is bepalend.

2.3 Registratieplicht

Artikel 15a LvMOT verplicht handelaren zich vóór aanvang van de dienstverlening bij FIU Curaçao te registreren. De registratie bij de Afdeling Toezicht en de technische registratie voor toegang tot goAML zijn afzonderlijke registraties en moeten beide tijdig en volledig worden afgerond. Wijzigingen in de geregistreerde gegevens moeten tijdig worden doorgegeven. De praktische registratie bij goAML is beschreven in hoofdstuk 9.

2.4 Meldplicht en toepassing van indicatoren

Op grond van artikel 11, eerste lid van de LvMOT moet een handelaar een verrichte of voorgenomen ongebruikelijke transactie onverwijld melden bij de Analyse Afdeling van FIU Curaçao. Of een transactie ongebruikelijk is, wordt beoordeeld aan de hand van de objectieve en subjectieve indicatoren uit de toepasselijke ministeriële regeling. De indicatoren, samenhangende transacties, tijdigheid en praktijkvoorbeelden zijn uitgewerkt in hoofdstuk 5.

2.5 Vastlegging en bewaarplicht

De LID verplicht handelaren de gegevens en documenten uit het cliëntenonderzoek gedurende de wettelijk voorgeschreven termijn en op de voorgeschreven wijze te bewaren. Artikel 11a van de LvMOT bevat de bewaarplicht voor gegevens die betrekking hebben op een melding van een ongebruikelijke transactie. De gegevens moeten toegankelijk en controleerbaar zijn. De inhoudelijke dossiervoorschriften staan in de hoofdstukken 4, 5, 6 en 7 van dit document.

2.6 Nationale risicobeoordeling

Handelaren moeten kennisnemen van de bevindingen uit de NRA voor zover deze betrekking hebben op hun sector, producten, diensten, cliënten, transacties en betalingsmethoden. Deze

bevindingen moeten worden betrokken bij de eigen, schriftelijk vastgelegde risicobeoordeling van de onderneming.
De toepassing van de risico gebaseerde benadering vindt mede plaats tegen de achtergrond van de nationale risicobeoordeling, de National Risk Assessment (NRA). De NRA brengt de belangrijkste risico's op witwassen en daarmee samenhangende kwetsbaarheden voor Curaçao in kaart. De laatst publiek beschikbare nationale risicoanalyse voor witwassen is de "*National Risk Assessment (on) Money Laundering" Curaçao 2020*. Het rapport is gepubliceerd in mei 2023 en de risicoanalyse is uitgevoerd in de periode 2018–2021.
Het rapport en de bijbehorende toelichting zijn beschikbaar op de website van het Ministerie van Financiën van Curaçao: https://minfin.cw/en/documents/national-risk-assesment-curacao-on-money-laundering
De concrete verplichtingen voor het identificeren, beoordelen, beheersen en beperken van risico's op witwassen, terrorismefinanciering en proliferatiefinanciering zijn uitgewerkt in hoofdstuk 3 van dit document.

2.7 Internationale standaarden

Curaçao geeft binnen zijn nationale rechtsorde uitvoering aan internationale verplichtingen en standaarden op het gebied van de voorkoming en bestrijding van witwassen, terrorismefinanciering en proliferatiefinanciering.
Daarbij zijn met name de aanbevelingen van de "Financial Action Task Force" (FATF) en de relevante resoluties van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties van belang. De "Caribbean Financial Action Task Force" (CFATF) beoordeelt als regionale organisatie de naleving en effectiviteit van de FATF-standaarden in Curaçao.
Voor nadere informatie over de FATF-aanbevelingen, interpretatieve noten en bijbehorende richtsnoeren kunnen handelaren de website van de FATF raadplegen. Informatie over de regionale toepassing van de FATF-standaarden en de evaluatie van Curaçao is beschikbaar via de website van de CFATF en de CFATF-pagina met het Mutual Evaluation Report van Curaçao.
De FATF- en CFATF-publicaties bieden belangrijke achtergrondinformatie, maar vervangen de toepasselijke Curaçaose wet- en regelgeving en deze Voorschriften en Richtlijnen niet.

2.8 Toezicht en handhaving

De Toezichtafdeling van FIU Curaçao houdt toezicht op de naleving van de LID en de LvMOT door handelaren die vallen onder artikel 1, eerste lid, onderdeel a, sub 13°, van de LvMOT en artikel 1, eerste lid, onderdeel b, sub 13 van de LID. De wettelijke toezichtbevoegdheden, medewerkingsplicht en werkwijze van het toezicht zijn behandeld in hoofdstuk 8. De beschikbare handhavingsmaatregelen en toepasselijke maximumbedragen zijn opgenomen in hoofdstuk 10 en Bijlage III.

Hoofdstuk 3 – Risico gebaseerde benadering

3.1 Algemene uitgangspunten

De handelaar past een risico gebaseerde benadering toe. Dit houdt in dat de aard en intensiteit van de maatregelen worden afgestemd op de vastgestelde risico's van de cliënt, uiteindelijk belanghebbende, transactie, goederen, betaalwijze en betrokken landen. De beoordeling en de daarop gebaseerde keuzes moeten consistent, onderbouwd en controleerbaar worden vastgelegd.
Een risico gebaseerde benadering maakt wettelijke verplichtingen niet facultatief. Registratie, melding, bewaring van gegevens en de volledige toepassing van gerichte financiële sancties blijven verplicht, ongeacht het risiconiveau.

3.2 Risico-identificatie en -beoordeling

De handelaar moet de risico's op witwassen en terrorismefinanciering identificeren, beoordelen en begrijpen. Daarbij worden alle relevante risicofactoren in onderlinge samenhang bekeken.

➢ Cliënt en uiteindelijk belanghebbende

Bij de beoordeling wordt onder meer rekening gehouden met:

- de identiteit en achtergrond van de cliënt;
- de identiteit en bevoegdheid van een vertegenwoordiger;
- de uiteindelijk belanghebbende;
- de aard van de bedrijfsactiviteiten;
- de financiële positie van de cliënt;
- de vraag of de transactie past bij het bekende profiel van de cliënt;
- de aanwezigheid van een politiek prominent persoon;
- negatieve of tegenstrijdige informatie; en
- de bereidheid om volledige en controleerbare informatie te verstrekken.

➢ Transactie en goederen

Een verhoogd risico kan onder meer aanwezig zijn wanneer:

- de waarde van de transactie niet past bij het profiel van de cliënt;
- binnen korte tijd meerdere voertuigen, vaartuigen of kostbare goederen worden gekocht;
- goederen aanzienlijk boven of onder de marktwaarde worden verhandeld;
- goederen zonder duidelijke economische reden snel worden doorverkocht of overgedragen;
- de cliënt geen aannemelijke verklaring geeft voor het doel van de aankoop;
- de goederen aan een andere persoon dan de cliënt worden geleverd; of
- de bestemming of het eindgebruik van de goederen onduidelijk is.

➢ Betalingswijze

Bij de beoordeling van de betaalwijze wordt onder meer gelet op:

- omvangrijke contante betalingen;
- gespreide betalingen die mogelijk bedoeld zijn om een meldgrens te vermijden;
- betalingen door een derde zonder duidelijke relatie tot de cliënt;
- betalingen vanuit meerdere bankrekeningen;
- betalingen vanuit een land dat geen logische relatie heeft met de transactie;
- terugbetalingen aan een andere persoon of op een andere bankrekening;
- het gebruik van moeilijk traceerbare betaalmiddelen; en
- een onduidelijke of onvoldoende onderbouwde herkomst van de middelen.

➢ Landen, structuren en tussenpersonen

Een verhoogd risico kan daarnaast aanwezig zijn wanneer:

- een betrokken land een verhoogd ML/TF-, PF- of sanctierisico heeft;

- meerdere rechtspersonen of tussenpersonen zonder duidelijke economische reden worden gebruikt;
- de eigendoms- en zeggenschapsstructuur onnodig complex is;
- niet duidelijk is voor wiens rekening of voordeel de transactie wordt uitgevoerd;
- een buitenlandse vennootschap zonder aantoonbare bedrijfsactiviteiten betrokken is; of
- de cliënt onvoldoende informatie over de uiteindelijk belanghebbende verstrekt.

Het uitsluitend verzamelen van identificatiedocumenten is niet voldoende. De handelaar moet de verkregen informatie inhoudelijk beoordelen en eventuele tegenstrijdigheden of onduidelijkheden onderzoeken.

3.3 Toepassing van de risicobeoordeling

De uitkomst van de risicobeoordeling bepaalt welke maatregelen moeten worden toegepast. Bij een hoger risico moet de handelaar verscherpte maatregelen nemen. Deze kunnen onder meer bestaan uit:

- het opvragen van aanvullende identificatie- en verificatiedocumenten;
- nader onderzoek naar de eigendoms- en zeggenschapsstructuur;
- onderzoek naar de herkomst van de middelen of het vermogen;
- onderzoek naar de relatie tussen de cliënt en een derde-betaler;
- verificatie van de bestemming en het eindgebruik van de goederen;
- aanvullende sanctietoetsing;
- goedkeuring door het senior management; en
- intensievere monitoring van de zakelijke relatie en transacties.

Bij een aantoonbaar lager risico kunnen vereenvoudigde maatregelen worden toegepast overeenkomstig paragraaf 4.7. De handelaar moet kunnen aantonen waarom het lagere risico en de gekozen maatregelen passend zijn.

FIU Curaçao kan in het kader van het toezicht beoordelen of:

- alle relevante risico's zijn betrokken;
- de risicobeoordeling voldoende is onderbouwd en actueel is;
- de toegepaste maatregelen passen bij het vastgestelde risico; en
- de beoordeling en genomen beslissingen uit het dossier kunnen worden afgeleid.

Een ontbrekende, verouderde of onvoldoende onderbouwde risicobeoordeling kan aanleiding geven tot een herstelopdracht of een andere toepasselijke toezichtmaatregel.

Illustratieve voorbeelden

➢ Lager risico bij de aankoop van een bedrijfsvoertuig

Een lokaal gevestigde onderneming koopt één bedrijfsvoertuig dat past bij haar aantoonbare bedrijfsactiviteiten. De eigendomsstructuur is eenvoudig en transparant. De betaling vindt volledig plaats vanaf de zakelijke bankrekening van de onderneming en de koopprijs is marktconform.
Wanneer de cliënt, de uiteindelijk belanghebbende, het doel van de aankoop en de herkomst van de middelen voldoende duidelijk en verifieerbaar zijn en geen andere risicosignalen aanwezig zijn, kan sprake zijn van een lager risico.

➢ Hoger risico bij de aankoop van meerdere voertuigen

Een recent opgerichte vennootschap zonder aantoonbare bedrijfsactiviteiten koopt binnen korte tijd meerdere voertuigen. De betalingen zijn afkomstig van verschillende buitenlandse bankrekeningen die niet op naam van de vennootschap staan. De bestuurder kan niet duidelijk uitleggen wie de uiteindelijk belanghebbende is en waarom derden de betalingen uitvoeren.
De handelaar moet aanvullende informatie verkrijgen over de eigendomsstructuur, de uiteindelijk belanghebbende, de derde-betalers, het doel van de aankopen en de herkomst van de middelen. Ook moet worden beoordeeld of de subjectieve meldindicator van toepassing is.

➢ Hoger risico bij de aankoop van een vaartuig

Een buitenlandse rechtspersoon koopt een kostbaar vaartuig via een me eigendomsstructuur met verschillende lagen. Een tussenpersoon voert de onderhandelingen en de koopsom wordt betaald door een andere buitenlandse vennootschap.
De handelaar moet vaststellen voor wiens rekening en voordeel het vaartuig wordt gekocht, wie de uiteindelijk belanghebbende is, welke relatie bestaat tussen de betrokken partijen en waar de middelen vandaan komen. Zolang deze informatie onvoldoende duidelijk en verifieerbaar is, kan het cliëntenonderzoek niet als afgerond worden beschouwd.

➢ Hoger risico bij een bestelling van bouwmaterialen

Een buitenlandse vennootschap bestelt een grote hoeveelheid bouwmaterialen voor levering buiten Curaçao. Kort vóór de levering wordt de bestemming gewijzigd. De cliënt wil niet bekendmaken wie de eindgebruiker is en de betaling wordt verricht door een derde in een ander land.
De handelaar moet de bestemming, het eindgebruik, de betrokken partijen, de betalingsroute en de toepasselijke sanctieregelgeving nader onderzoeken. Als de verstrekte verklaringen niet aannemelijk of controleerbaar zijn, moet worden beoordeeld of de transactie mag worden voortgezet en of een melding van een ongebruikelijke transactie noodzakelijk is.

3.4 Beheersing van ML/TF-risico's

De handelaar moet beschikken over een door het senior management goedgekeurd beleid, interne controles en procedures om de vastgestelde ML/TF-risico's te beheersen en te beperken. Bij een eenmanszaak geldt de eigenaar of feitelijk leidinggevende als senior management. De maatregelen moeten passen bij de aard, omvang, complexiteit en risico's van de onderneming. De uitvoering en effectiviteit van de maatregelen moeten periodiek worden gecontroleerd. Wanneer gewijzigde risico's, interne controles of toezichtbevindingen daartoe aanleiding geven, worden de maatregelen tijdig aangepast of versterkt. De organisatorische uitwerking hiervan staat in hoofdstuk 7.

3.5 Beoordeling en beheersing van PF-risico's

Volgens de 1ste FATF Aanbeveling ziet PF-risico op het risico dat gerichte financiële sancties ter bestrijding van proliferatiefinanciering worden overtreden, niet uitgevoerd of omzeild.
De handelaar moet deze risico's identificeren en beoordelen aan de hand van onder meer de betrokken personen en landen, betalingsstromen, bestemming en eindgebruik van goederen, eigendomsstructuren, tussenpersonen en leveringsroutes. De PF-risicobeoordeling wordt schriftelijk vastgelegd, actueel gehouden en op verzoek met de onderliggende informatie aan FIU Curaçao verstrekt. Het senior management keurt het beleid, de interne controles en procedures voor beheersing van PF-risico's goed. De uitvoering wordt gemonitord en de maatregelen worden waar nodig versterkt.
Bij een hoger PF-risico zijn aanvullende beheersmaatregelen vereist. Bij een aantoonbaar lager PF-risico mogen de algemene beheersmaatregelen evenredig worden afgestemd. Dit verandert niets aan de verplichting om gerichte financiële sancties volledig toe te passen. De sanctietoetsing, bevriezingsverplichting en het verbod op terbeschikkingstelling zijn uitgewerkt in hoofdstuk 6.

Hoofdstuk 4 – Cliëntenonderzoek

4.1 Algemene verplichting tot cliëntenonderzoek

Handelaren zijn op grond van de LID verplicht cliëntenonderzoek te verrichten wanneer zij een zakelijke relatie aangaan of een transactie uitvoeren die onder de wettelijke reikwijdte valt. Het cliëntenonderzoek vormt een kernverplichting binnen het wettelijke stelsel en dient zorgvuldig en aantoonbaar te worden uitgevoerd. Het onderzoek dient te worden verricht vóórdat de dienstverlening wordt aangevangen, tenzij de wet onder voorwaarden toestaat dat verificatie tijdens de relatie plaatsvindt. Als het cliëntenonderzoek niet kan worden afgerond of indien onvoldoende duidelijkheid bestaat over de identiteit van de cliënt, behoort geen dienstverlening plaats te vinden.

4.2 Identificatie en verificatie

De handelaar stelt de identiteit van de cliënt vast en verifieert deze met betrouwbare en onafhankelijke documenten, gegevens of inlichtingen. Bij een natuurlijke persoon wordt een geldig identiteitsdocument gecontroleerd. Bij een rechtspersoon worden onder meer het bestaan, de rechtsvorm, statutaire gegevens en het vestigingsadres vastgesteld aan de hand van actuele en betrouwbare bronnen.
Handelt een persoon namens de cliënt, dan worden ook diens identiteit en vertegenwoordigingsbevoegdheid vastgesteld en geverifieerd. Het cliëntenonderzoek moet vóór de dienstverlening voldoende zekerheid geven over de cliënt en de bevoegde vertegenwoordiger. De vaststelling van de uiteindelijk belanghebbende wordt afzonderlijk behandeld in paragraaf 4.3.

Illustratieve voorbeelden

- Aankoop van een voertuig door een lokale vennootschap
- Een lokale vennootschap koopt een bedrijfsvoertuig. De handelaar controleert een recent uittreksel uit het Handelsregister en stelt de identiteit en bevoegdheid vast van de persoon die namens de vennootschap optreedt. Vervolgens wordt overeenkomstig paragraaf 4.3 de uiteindelijk belanghebbende vastgesteld.
- Bestelling door een buitenlandse rechtspersoon
- Een buitenlandse rechtspersoon bestelt bouwmaterialen. De handelaar stelt met betrouwbare documenten vast dat de rechtspersoon bestaat en controleert de registratiedocumenten, het vestigingsadres en de bevoegdheid van de vertegenwoordiger. Wanneer de gegevens niet verifieerbaar of onderling consistent zijn, wordt aanvullende informatie gevraagd voordat dienstverlening plaatsvindt.

4.3 Vaststelling van de uiteindelijk belanghebbende (UBO)

Op grond van artikel 2 LID dient, als de cliënt een rechtspersoon is, de uiteindelijk belanghebbende te worden vastgesteld en geverifieerd. De uiteindelijk belanghebbende is de natuurlijke persoon die uiteindelijk eigenaar is van of zeggenschap uitoefent over de rechtspersoon. Het volstaat niet om uitsluitend de statutair bestuurder te identificeren als deze niet tevens de uiteindelijk belanghebbende is. Indien geen natuurlijke persoon kan worden geïdentificeerd die als uiteindelijk belanghebbende kwalificeert, dient dit gemotiveerd te worden vastgelegd in het dossier.

Illustratieve voorbeelden

➢ Aankoop van een vaartuig via een holdingstructuur

Een vaartuig wordt gekocht door een vennootschap die deel uitmaakt van een holdingstructuur met meerdere tussenliggende rechtspersonen. De persoon die namens de kopende vennootschap optreedt, is niet automatisch de uiteindelijk belanghebbende.
De handelaar moet daarom de volledige eigendoms- en zeggenschapsstructuur onderzoeken. Dit houdt in dat hij per tussenliggende rechtspersoon nagaat wie de aandeelhouders zijn en welke natuurlijke persoon uiteindelijk eigenaar is van of feitelijke zeggenschap uitoefent over de

kopende vennootschap. Hiervoor kunnen onder meer aandeelhoudersregisters, uittreksels uit handelsregisters, statuten en andere betrouwbare documenten worden opgevraagd.
De handelaar moet de structuur blijven onderzoeken totdat de uiteindelijk belanghebbende op betrouwbare wijze is vastgesteld en geverifieerd. De gevolgde eigendomsketen, de geraadpleegde documenten en de uitkomst van het onderzoek moeten in het cliëntdossier worden vastgelegd.

➢ Aankoop van edelmetalen door een vennootschap met een buitenlandse aandeelhouder
Edelmetalen worden gekocht door een lokale vennootschap waarvan de aandelen worden gehouden door een buitenlandse rechtspersoon. Het is niet voldoende om alleen de lokale vennootschap, haar bestuurder en de buitenlandse aandeelhouder te identificeren.
De handelaar moet ook de eigendoms- en zeggenschapsstructuur van de buitenlandse rechtspersoon onderzoeken. Hij moet aanvullende documenten opvragen waaruit blijkt welke natuurlijke persoon uiteindelijk eigenaar is van of zeggenschap uitoefent over de gehele structuur. Ook moet hij beoordelen of de verstrekte informatie betrouwbaar, volledig en onderling consistent is. Wanneer de uiteindelijk belanghebbende niet kan worden vastgesteld of de cliënt onvoldoende informatie verstrekt, kan het cliëntenonderzoek niet naar behoren worden afgerond. De handelaar moet dan beoordelen of de transactie mag worden uitgevoerd en of de omstandigheden aanleiding geven tot het melden van een ongebruikelijke transactie bij FIU Curaçao.

4.4 Identificatie en verificatie zonder fysiek contact

4.4.1 Reikwijdte en wettelijke grondslag

Op grond van artikel 3, eerste lid, van de Landsverordening identificatie bij dienstverlening (LID; P.B. 2017, no. 92 (GT), zoals voor dit artikel gewijzigd bij P.B. 2024, no. 41) dient de identiteit van een natuurlijke persoon te worden vastgesteld aan de hand van een geldig rijbewijs, een geldige identiteitskaart, een geldig reisdocument of paspoort, dan wel een ander door de Minister aangewezen document.
Op grond van artikel 3, eerste lid van de LID moet de dienstverlener bij identificatie zonder fysieke aanwezigheid rekening houden met de risico's die samenhangen met de cliënt, de zakelijke relatie, de dienst, het product, de transactie en de geografische omstandigheden. De door FIU Curaçao vastgestelde “Provisions for Identification and Verification without Physical Contact” (juli 2026) vormen een nadere uitwerking van deze verplichting. Dit document is te vinden op de website van FIU Curaçao (www.fiucuracao.cw). Deze vereisten gelden ook voor natuurlijke personen die optreden als bestuurder, vertegenwoordiger, gevolmachtigde, zeggenschap uitoefenaar of uiteindelijk belanghebbende van een rechtspersoon, voor zover hun identiteit overeenkomstig artikel 3 van de LID moet worden vastgesteld en geverifieerd. De dienstverlener blijft verantwoordelijk voor de juiste uitvoering van het cliëntenonderzoek, ook wanneer technologie of een externe leverancier wordt gebruikt.

4.4.2 Toegestane documenten en betrouwbaarheid van bronnen

De identiteit van een natuurlijke persoon wordt vastgesteld met een geldig, in het land van afgifte erkend identiteitsdocument als bedoeld in artikel 3, eerste lid van de LID: een rijbewijs, identiteitskaart, paspoort of een ander door de Minister van Financiën aangewezen document.
De handelaar moet de geldigheid, authenticiteit en integriteit van het document beoordelen en gebruikmaken van betrouwbare en onafhankelijke bronnen. Bij identificatie en verificatie zonder fysiek contact moet ten minste één passende verificatiemethode worden toegepast. Afhankelijk van het vastgestelde risico kan dit bestaan uit certificering van een kopie van het identiteitsdocument, verificatie met betrouwbare geavanceerde technologie, controle via een QR-code of chip, vergelijking met officiële registers of andere betrouwbare openbare bronnen, een live videoverbinding of een combinatie van deze methoden. De gekozen methode moet passend zijn bij het risico en voldoende zekerheid bieden dat het document authentiek is en behoort bij de persoon die wordt geïdentificeerd. Bij een verhoogd risico moet de dienstverlener aanvullende maatregelen toepassen. Daaronder kunnen vallen: het combineren van meerdere verificatiemethoden, het opvragen van aanvullende documenten, controle van gegevens bij een

onafhankelijke bron, een live videogesprek, verificatie van de herkomst van een eerste betaling of alsnog fysieke identificatie. Wanneer onvoldoende zekerheid over de identiteit bestaat, mag de zakelijke relatie niet worden aangegaan of voortgezet en moet worden beoordeeld of een melding van een ongebruikelijke transactie noodzakelijk is.

4.4.3 Beoordeling vóór ingebruikneming

Voordat een oplossing voor identificatie op afstand wordt ingevoerd of wezenlijk wordt gewijzigd, moet de dienstverlener een schriftelijke beoordeling uitvoeren en bewaren. Deze beoordeling omvat ten minste:

a) de volledigheid en juistheid van de te verzamelen gegevens en documenten en de betrouwbaarheid en onafhankelijkheid van de gebruikte bronnen;
b) de gevolgen voor het onderneming brede risico, waaronder witwas-, terrorisme financierings-, proliferatie financierings-, operationele, IT-, reputatie- en juridische risico's;
c) de beheersmaatregelen en herstelmaatregelen voor ieder vastgesteld risico;
d) testen op fraude, waaronder identiteits- en imitatie-fraude, en op ICT- en beveiligingsrisico's; en
e) een integrale praktijktest van de oplossing voor de beoogde categorieën cliënten, producten en diensten.

De oplossing mag pas worden gebruikt wanneer de dienstverlener heeft vastgesteld dat deze in het interne controlesysteem kan worden geïntegreerd en de vastgestelde risico's voldoende worden beheerst. De beoordeling, testresultaten, besluitvorming en toegepaste maatregelen moeten op verzoek aan de Toezichtafdeling van FIU Curaçao beschikbaar worden gesteld.

4.4.4 Beleid en procedures

Artikel 5e van de LID verplicht de dienstverlener beleid en procedures vast te stellen voor de specifieke risico's van zakelijke relaties en transacties zonder fysiek contact. Dit beleid moet ten minste beschrijven:

a) de werking van de gebruikte oplossing en de wijze waarop gegevens en documenten worden verzameld, gecontroleerd en vastgelegd;
b) de cliënten, producten, diensten, transacties en geografische gebieden waarvoor de oplossing mag worden gebruikt, in overeenstemming met de risicoanalyse als bedoeld in artikel 2, vierde lid, LID;
c) welke stappen geautomatiseerd plaatsvinden en bij welke stappen menselijke beoordeling of goedkeuring vereist is;
d) de functies, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van medewerkers en externe leveranciers;
e) de opleiding en periodieke bijscholing van medewerkers;
f) de vereisten voor gegevensbescherming, privacy, informatiebeveiliging, gegevensbewaring, steunen op derden en uitbesteding; en
g) de situaties waarin het proces moet worden onderbroken, aanvullende controle nodig is of fysieke identificatie moet plaatsvinden.

4.4.5 Technologie en informatiebeveiliging

De gebruikte technologie moet passend, betrouwbaar en veilig zijn. De dienstverlener moet maatregelen treffen tegen manipulatie van documenten en beelden, identiteitsfraude, deepfakes, ongeautoriseerde toegang, verlies of wijziging van gegevens en andere relevante cyberrisico's. Toegangsrechten, inlogging, versleuteling, incidentbeheer, continuïteit en periodieke beveiligingstesten moeten aansluiten op de aard en omvang van de dienstverlening en het vastgestelde risico.
Wanneer een externe leverancier wordt gebruikt, moet de dienstverlener vooraf diens geschiktheid, betrouwbaarheid, beveiliging en continuïteit beoordelen, contractuele afspraken vastleggen en toezicht houden op de uitvoering. Uitbesteding doet geen afbreuk aan de eigen wettelijke verantwoordelijkheid van de handelaar.

4.4.6 Doorlopende monitoring en periodieke evaluatie

De dienstverlener moet de kwaliteit, volledigheid, juistheid, betrouwbaarheid en werking van de oplossing doorlopend bewaken. Het beleid vermeldt de frequentie en reikwijdte van periodieke controles en de omstandigheden die een tussentijdse beoordeling vereisen. Een tussentijdse beoordeling vindt in ieder geval plaats bij een wijziging van het risicoprofiel, geconstateerde technische of controle-tekortkomingen, een toename van fraudepogingen of een wijziging van de wettelijke of toezicht vereisten.
De monitoring kan onder meer bestaan uit kwaliteitscontroles, geautomatiseerde waarschuwingen, periodieke rapportages, steekproeven en handmatige beoordelingen. Bij grotendeels of volledig geautomatiseerde oplossingen moet bijzondere aandacht worden besteed aan de werking, uitlegbaarheid en betrouwbaarheid van gebruikte algoritmen en aan de mogelijkheid van menselijke tussenkomst.

4.4.7 Herstelmaatregelen en vastlegging

Wanneer een tekortkoming of gematerialiseerd risico de betrouwbaarheid van de oplossing beïnvloedt, moet de dienstverlener dit vastleggen en onverwijld passende herstelmaatregelen treffen. Afhankelijk van de ernst kunnen deze maatregelen bestaan uit verbetering, tijdelijke opschorting of beëindiging van de oplossing en herbeoordeling van betrokken cliëntdossiers, waarbij dossiers met het hoogste risico voorrang krijgen. Op basis van de herbeoordeling moet worden bepaald of aanvullend cliëntenonderzoek, een beperking van de dienstverlening, beëindiging van de zakelijke relatie, een andere risicoclassificatie of een melding bij Analyse Afdeling van FIU Curaçao noodzakelijk is. De uitgevoerde controles, uitkomsten, besluiten en herstelmaatregelen moeten aantoonbaar worden vastgelegd en overeenkomstig de toepasselijke bewaartermijnen beschikbaar blijven. Niet-naleving van de door de toezichthouder op basis van artikel 3, eerste lid van de LID, vastgestelde voorschriften kan leiden tot toepassing van de bestuursrechtelijke en strafrechtelijke handhavingsbepalingen van de LID, waaronder de artikelen 9a, 9j en 9v. De concrete maatregel wordt bepaald aan de hand van de wettelijke bevoegdheden en de omstandigheden van het geval.

4.5 Doel van de relatie en herkomst van middelen

Naast de identificatie van de cliënt, de vertegenwoordiger en de uiteindelijk belanghebbende moet de handelaar inzicht verkrijgen in het doel en de aard van de voorgenomen transactie. Daarbij moet de handelaar zich een beeld vormen van de achtergrond van de aankoop of verkoop, de herkomst van de middelen, de wijze van betaling en, als een derde bij de betaling of transactie betrokken is, de relatie van deze derde tot de cliënt. Indien sprake is van hoge transactiewaarden, internationale betrokkenheid of afwijkende financieringsvormen, mag worden verwacht dat nadere informatie wordt ingewonnen over de herkomst van de middelen. De beoordeling van de herkomst van middelen dient in verhouding te staan tot het vastgestelde risicoprofiel.

4.6 Doorlopend cliëntenonderzoek

Het cliëntenonderzoek is geen eenmalige handeling bij aanvang van de relatie. Gedurende de looptijd van de dienstverlening dient te worden beoordeeld of de beschikbare informatie nog actueel en toereikend is. Wijzigingen in de eigendomsstructuur, het risicoprofiel of de aard van de activiteiten kunnen aanleiding geven tot hernieuwd of verdiept onderzoek. Van handelaren als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel a, sub 13°, van de LvMOT en artikel 1, eerste lid, onderdeel b, sub 13 van de LID mag worden verwacht dat zij relevante wijzigingen tijdig signaleren en hun dossiers overeenkomstig actualiseren. In het kader van toezicht kan worden beoordeeld of het cliëntenonderzoek volledig, consistent en passend bij het risicoprofiel is uitgevoerd en vastgelegd.

4.7 Vereenvoudigde maatregelen bij een vastgesteld lager risico

De Toezichtafdeling van FIU Curaçao staat toe en moedigt handelaren aan om vereenvoudigde cliëntenonderzoeksmaatregelen toe te passen wanneer uit een adequate en gedocumenteerde risicoanalyse blijkt dat sprake is van een lager risico op witwassen of terrorismefinanciering.

Bij deze beoordeling moet de handelaar rekening houden met de nationale en sectorale risicobeoordelingen en met alle relevante omstandigheden van het geval. Daarbij worden onder meer betrokken:

- de cliënt en de uiteindelijk belanghebbende;
- het soort voertuig, vaartuig, bouwmateriaal, edelmetaal of edelsteen;
- de waarde en het doel van de transactie;
- de wijze waarop de transactie wordt betaald;
- de herkomst van de middelen;
- de eventuele betrokkenheid van derden of tussenpersonen;
- de landen of geografische gebieden die bij de transactie betrokken zijn; en
- de wijze waarop de goederen worden geleverd, overgedragen of uitgevoerd.

De vereenvoudigde maatregelen moeten in verhouding staan tot de vastgestelde lagere risicofactoren. Zij mogen er niet toe leiden dat het cliëntenonderzoek volledig achterwege blijft of dat dwingende wettelijke verplichtingen niet worden uitgevoerd. De handelaar moet de cliënt en, indien van toepassing, de uiteindelijk belanghebbende nog steeds identificeren en verifiëren. Ook moet hij voldoende inzicht hebben in het doel en de aard van de transactie.

Afhankelijk van de omstandigheden kunnen vereenvoudigde maatregelen bijvoorbeeld bestaan uit:

a. een lagere frequentie voor het actualiseren van cliëntgegevens, mits gebeurtenissen of wijzigingen die aanleiding geven tot een nieuwe beoordeling tijdig worden onderkend;
b. een lagere frequentie of intensiteit van de monitoring van de zakelijke relatie en transacties, mits de handelaar voldoende zicht houdt op veranderingen in het gedrag, de betaalwijze en het risicoprofiel van de cliënt;
c. het gebruik van actuele en betrouwbare gegevens die reeds uit onafhankelijke bronnen beschikbaar zijn, waardoor minder aanvullende documenten hoeven te worden opgevraagd; of
d. een minder uitgebreide aanvullende onderbouwing van het doel van de transactie of de herkomst van de middelen, wanneer deze informatie voldoende duidelijk en consistent blijkt uit de aard van de transactie en uit betrouwbare bronnen.

De handelaar moet per cliënt of transactie vastleggen:

- waarom een lager risico is aangenomen;
- welke informatie en risicofactoren bij de beoordeling zijn betrokken;
- welke vereenvoudigde maatregelen worden toegepast; en
- waarom deze maatregelen passend zijn.

Het enkele feit dat een betaling via een onder toezicht staande bank wordt uitgevoerd, dat een cliënt in Curaçao woont of dat de handelaar de cliënt al langere tijd kent, is onvoldoende om een lager risico aan te nemen.
Vereenvoudigde maatregelen zijn niet toegestaan wanneer:

- er een vermoeden bestaat van witwassen of terrorismefinanciering;
- de verstrekte informatie onvolledig, tegenstrijdig of onvoldoende betrouwbaar is;
- de cliënt, de uiteindelijk belanghebbende, de betaling of de transactie een hoger risico oplevert; of
- een wettelijk of anderszins vastgesteld hoger-risicoscenario van toepassing is.

Wanneer het risico gedurende de zakelijke relatie of transactie toeneemt, moet de handelaar de vereenvoudigde maatregelen beëindigen en reguliere of verscherpte maatregelen toepassen. Verplichtingen over gerichte financiële sancties moeten in alle gevallen volledig worden uitgevoerd en mogen nooit worden vereenvoudigd.

4.8 Steunen op een derde binnen dezelfde groep

Onder het steunen op een derde wordt verstaan dat een handelaar voor bepaalde onderdelen van het cliëntenonderzoek gebruikmaakt van onderzoek dat al door een andere instelling is

uitgevoerd. Dit moet worden onderscheiden van uitbesteding. Bij uitbesteding verricht een externe partij werkzaamheden namens en onder verantwoordelijkheid van de handelaar. Wanneer een handelaar voor het cliëntenonderzoek steunt op een derde die deel uitmaakt van dezelfde groep, blijft de handelaar zelf volledig en uiteindelijk verantwoordelijk voor de correcte en volledige uitvoering van het cliëntenonderzoek. Het behoren tot dezelfde groep betekent niet automatisch dat zonder verdere controle op het onderzoek van de andere groepsmaatschappij mag worden gesteund.
De handelaar moet onmiddellijk beschikken over de noodzakelijke informatie over:

- de identiteit van de cliënt;
- de identiteit van de uiteindelijk belanghebbende;
- het doel en de beoogde aard van de zakelijke relatie of transactie; en
- de eigendoms- en zeggenschapsstructuur, als de cliënt een rechtspersoon is.

Daarnaast moet de handelaar zich ervan overtuigen dat kopieën van identificatiegegevens, verificatiedocumenten en andere relevante stukken op verzoek zonder vertraging door de derde beschikbaar kunnen worden gesteld.
De handelaar mag uitsluitend op een derde binnen dezelfde groep steunen wanneer is vastgesteld dat:

a. binnen de groep vereisten over cliëntenonderzoek en gegevensbewaring worden toegepast die aansluiten bij de LID, de LvMOT en de relevante FATF-aanbevelingen;
b. de groep beschikt over een passend en effectief AML/CFT-programma;
c. de uitvoering van de vereisten over cliëntenonderzoek, gegevensbewaring en het AML/CFT-programma op groepsniveau onder toezicht staat van een bevoegde autoriteit; en
d. een eventueel verhoogd landenrisico voldoende wordt beperkt door het AML/CFT-beleid en de beheersmaatregelen van de groep.

Wanneer de derde is gevestigd in een land of gebied met een verhoogd risico op witwassen of terrorismefinanciering, moet de handelaar beoordelen of het groepsbeleid voldoende waarborgen bevat om dit risico te beperken.
Hierbij kan onder meer worden gekeken naar de kwaliteit van het toezicht, de betrouwbaarheid en beschikbaarheid van cliëntgegevens, de interne controlemaatregelen en de wijze waarop de groep verhoogde risico's behandelt.
Wanneer het verhoogde landenrisico niet voldoende wordt beperkt of de vereiste informatie en documenten niet zonder vertraging beschikbaar kunnen worden gesteld, mag de handelaar niet op het cliëntenonderzoek van de derde steunen. De handelaar moet het vereiste cliëntenonderzoek dan zelf uitvoeren. De handelaar legt zijn beoordeling en de onderliggende documenten schriftelijk vast. Uit het dossier moet ten minste blijken:

- op welke derde binnen de groep wordt gesteund;
- welke onderdelen van het cliëntenonderzoek door deze derde zijn uitgevoerd;
- dat de derde aan passende CDD- en bewaarplichtvereisten is onderworpen;
- dat toezicht op groepsniveau plaatsvindt;
- hoe een eventueel verhoogd landenrisico wordt beperkt;
- dat de relevante informatie onmiddellijk is verkregen; en
- dat de bijbehorende documenten zonder vertraging beschikbaar zijn voor de handelaar en, op verzoek, voor FIU Curaçao.

Deze voorschriften zijn bindend. Niet-naleving kan aanleiding geven tot de toezicht- en handhavingsmaatregelen die in hoofdstuk 8 zijn beschreven en tot de wettelijke sancties die in Bijlage III zijn toegelicht.

Hoofdstuk 5 – Melding van ongebruikelijke transacties

5.1 Meldplicht en indicatoren

Op grond van artikel 11 van de Landsverordening melding ongebruikelijke transacties (LvMOT) moeten handelaren onverwijld melding doen van verrichte of voorgenomen ongebruikelijke transacties bij FIU Curaçao. De beoordeling vindt plaats aan de hand van de indicatoren in de Regeling indicatoren ongebruikelijke transacties (P.B. 2015, no. 73), zoals gewijzigd bij P.B. 2024, no. 60. Voor de onder artikel 1, eerste lid, onderdeel a, sub 13°, van de LvMOT en artikel 1, eerste lid, onderdeel b, sub 13 van de LID genoemde handelaren gelden de indicatoren van Bijlage J. Het bedrag dat de wettelijke reikwijdte van de in artikel 1, eerste lid, onderdeel a, sub 13°, van de LvMOT en artikel 1, eerste lid, onderdeel b, sub 13 van de LID bepaalt, is in P.B. 2026, no. 34 vastgesteld op Cg.20.000,-. De indicatoren bestaan uit:

- objectieve indicatoren, waarbij melding verplicht is zodra aan de vastgestelde criteria is voldaan;
- subjectieve indicatoren, waarbij melding verplicht is indien aanleiding bestaat te veronderstellen dat de transactie verband kan houden met witwassen, terrorismefinanciering of proliferatiefinanciering.

Als aan een objectieve indicator is voldaan, bestaat een meldplicht ongeacht de verklaring van de cliënt of de eigen inschatting van de plausibiliteit van de transactie. Bij toepassing van de subjectieve indicator dient de beoordeling zorgvuldig te worden vastgelegd in het dossier, met vermelding van de omstandigheden die tot de melding hebben geleid.

5.1.1 Objectieve indicatoren

Een objectieve indicator is van toepassing zodra een transactie voldoet aan een concreet criterium uit Bijlage J van de Regeling indicatoren ongebruikelijke transacties. De handelaar moet de transactie dan melden, ook wanneer de cliënt een aannemelijke verklaring geeft en geen afzonderlijk vermoeden van witwassen, terrorismefinanciering of proliferatiefinanciering bestaat.

5.1.2 Subjectieve indicatoren

De subjectieve indicator verplicht tot melding wanneer feiten en omstandigheden aanleiding geven te veronderstellen dat een transactie verband kan houden met witwassen, terrorismefinanciering of proliferatiefinanciering. De handelaar beoordeelt de omstandigheden in onderlinge samenhang en legt de beoordeling navolgbaar vast. Bewijs van een strafbaar feit is niet vereist.

5.2 Interne procedures

De handelaar moet beschikken over interne procedures die waarborgen dat signalen tijdig worden herkend, beoordeeld en gemeld. Daarin staat wie verantwoordelijk is voor de beoordeling en indiening van meldingen. Interne afstemming mag niet leiden tot vertraging die onverenigbaar is met de verplichting om onverwijld te melden.

5.3 Verbod op kennisgeving (“tipping-off”)

Het is niet toegestaan de cliënt of derden in kennis te stellen van het feit dat een melding is gedaan of dat een onderzoek wordt overwogen of verricht naar aanleiding van een mogelijke melding, met uitzondering van voor zover de wet daarin uitdrukkelijk voorziet. Het verbod op kennisgeving strekt ertoe de effectiviteit van het meldsysteem te waarborgen en te voorkomen dat eventuele onderzoeken worden gefrustreerd.

Illustratieve voorbeelden – objectieve indicator

➢ Gedeeltelijk contante betaling bij de verkoop van een voertuig

Een voertuig wordt verkocht voor Cg.35.000. De cliënt betaalt Cg.22.000 contant en maakt het resterende bedrag van Cg.13.000 over via een bankrekening. Omdat het contante gedeelte van

de betaling de wettelijke meldgrens van Cg.20.000 overschrijdt, is de objectieve indicator van toepassing. De handelaar moet de transactie daarom onverwijld melden bij FIU Curaçao. Het feit dat een gedeelte van de koopsom via een bankoverschrijving wordt betaald, verandert niets aan deze meldplicht.

- Gespreide contante betalingen bij de verkoop van een vaartuig

Een cliënt koopt een vaartuig en betaalt de koopsom in drie afzonderlijke contante bedragen van Cg.8.000. De betalingen vinden binnen een korte periode plaats en hebben betrekking op dezelfde aankoop. Hoewel iedere afzonderlijke betaling lager is dan Cg.20.000, moeten de samenhangende betalingen als één transactie worden beoordeeld. Het totale contante bedrag bedraagt Cg.24.000. Hierdoor is de objectieve indicator van toepassing en moet de transactie onverwijld worden gemeld.

De meldplicht kan niet worden voorkomen door één betaling kunstmatig op te splitsen in meerdere kleinere betalingen. De handelaar moet daarom steeds beoordelen of verschillende betalingen betrekking hebben op dezelfde cliënt, dezelfde aankoop of anderszins met elkaar samenhangen.

- Contante betaling bij de verkoop van edelmetalen

Een handelaar verkoopt edelmetalen en ontvangt daarvoor een contante betaling van Cg.20.000 of meer. Omdat het contante bedrag de wettelijke meldgrens bereikt of overschrijdt, is de objectieve indicator van toepassing. De handelaar moet de transactie onverwijld melden, ongeacht of de cliënt een aannemelijke verklaring geeft voor de herkomst of het gebruik van het geld. In deze gevallen moet de handelaar de transactie onverwijld via goAML melden bij FIU Curaçao. Bij toepassing van een objectieve indicator is geen afzonderlijk vermoeden van witwassen, terrorismefinanciering of proliferatiefinanciering vereist. De handelaar moet daarnaast de relevante transactiegegevens, betaalwijze, toegepaste indicator en datum van melding zorgvuldig in het dossier vastleggen.

Illustratieve voorbeelden – subjectieve indicator

- Aankoop van meerdere voertuigen

Een cliënt zonder aantoonbare bedrijfsactiviteiten koopt binnen korte tijd meerdere voertuigen. De betalingen zijn afkomstig van verschillende bankrekeningen die niet op naam van de cliënt staan.
De cliënt kan geen duidelijke verklaring geven voor de herkomst van de middelen of de betrokkenheid van de derden. Deze omstandigheden kunnen aanleiding geven te veronderstellen dat de transacties verband houden met witwassen.

- Aankoop van een vaartuig via een ondoorzichtige structuur

Een vaartuig wordt gekocht door een buitenlandse vennootschap met een complexe eigendomsstructuur. De uiteindelijk belanghebbende kan niet betrouwbaar worden vastgesteld. Daarnaast wordt de koopsom betaald door een derde die geen duidelijke relatie heeft met de koper. Het ontbreken van transparantie over de eigendom en betaling kan aanleiding zijn om de transactie als ongebruikelijk te melden.

- Aankoop van edelmetalen zonder aannemelijke verklaring

Een cliënt koopt regelmatig grote hoeveelheden edelmetalen. De omvang van de aankopen past niet bij het bekende inkomen of bedrijfsprofiel van de cliënt. De cliënt geeft bovendien geen aannemelijke verklaring voor het doel van de aankopen of de herkomst van de middelen. Deze combinatie van omstandigheden kan toepassing van de subjectieve indicator rechtvaardigen.
In deze situaties moet de handelaar de signalen in onderlinge samenhang beoordelen. De beoordeling moet steeds plaatsvinden op basis van de concrete omstandigheden en dient zorgvuldig in het dossier te worden vastgelegd. Wanneer er aanleiding bestaat te veronderstellen dat een transactie verband kan houden met witwassen, terrorismefinanciering of proliferatiefinanciering, moet de transactie onverwijld bij FIU Curaçao worden gemeld. Bewijs van een strafbaar feit is daarvoor niet vereist.

5.4 Tijdigheid van de melding

Een ongebruikelijke transactie moet onverwijld via het aangewezen elektronische meldsysteem van FIU Curaçao, goAML, worden gemeld. Dit betekent dat de handelaar de melding indient zodra is vastgesteld dat de transactie aan een objectieve of subjectieve indicator voldoet. De melding mag niet zonder geldige reden worden uitgesteld.
De handelaar mag de melding niet vertragen om aanvullende commerciële afwegingen te maken, toestemming van de cliënt af te wachten of eerst zekerheid te verkrijgen dat sprake is van een strafbaar feit. Voor het ontstaan van de meldplicht is een dergelijk bewijs niet vereist. Interne procedures moeten daarom zo zijn ingericht dat ongebruikelijke transacties tijdig worden herkend, beoordeeld en gemeld.

5.5 Vastlegging en bewaarplicht

Gegevens en documenten uit het cliëntenonderzoek moeten overeenkomstig de LID worden bewaard. Op grond van artikel 11a LvMOT bewaart de handelaar daarnaast de wettelijk vereiste gegevens over de transactie en de melding gedurende de voorgeschreven termijn. Uit het dossier moet ten minste blijken:

- op welke objectieve of subjectieve indicator de melding is gebaseerd;
- welke feiten, omstandigheden en risicosignalen zijn beoordeeld;
- op welk moment is vastgesteld dat de transactie ongebruikelijk was;
- wie de beoordeling heeft uitgevoerd en welke beslissing is genomen;
- op welke datum de melding via goAML is ingediend;
- welke informatie en documenten bij de melding zijn verstrekt.

De gegevens moeten volledig, ordelijk en toegankelijk worden bewaard, zodat de handelaar achteraf kan aantonen hoe de transactie is beoordeeld en wanneer aan de meldplicht is voldaan. Een zorgvuldige vastlegging is noodzakelijk voor de interne controle en voor het toezicht door FIU Curaçao.

Hoofdstuk 6 – Sanctiemaatregelen

6.1 Algemene sanctieverplichtingen

Handelaren moeten de voor Curaçao geldende sanctiemaatregelen naleven. Zij gebruiken daarvoor actuele, toepasselijke sanctielijsten en controleren vóór het aangaan van een zakelijke relatie of het uitvoeren van een transactie ten minste de cliënt, vertegenwoordiger, uiteindelijk belanghebbende en andere relevante betrokken partijen. Sanctiemaatregelen kunnen onder meer verplichten tot bevriezing en kunnen verbieden dat financiële of economische middelen direct of indirect aan een gesanctioneerde persoon of entiteit ter beschikking worden gesteld. In beide gevallen is het doel te voorkomen dat middelen worden ingezet voor activiteiten die een ernstige bedreiging vormen voor de internationale veiligheid. Voor de handelaren betekent dit dat zij geen diensten mogen verlenen en geen transacties mogen faciliteren die in strijd zijn met opgelegde sancties.

6.2 Sanctietoetsing

Voordat een zakelijke relatie wordt aangegaan, dienen handelaren te controleren of de cliënt en het uiteindelijk belanghebbende voorkomen op een toepasselijke sanctielijst. Als bij deze controle een naamovereenkomst wordt vastgesteld, is sprake van een mogelijke sanctiematch. Dit betekent niet automatisch dat het om dezelfde persoon of entiteit gaat. In dat geval dient nader te worden onderzocht of identificerende gegevens, zoals geboortedatum, nationaliteit of adres, overeenkomen met de gegevens op de sanctielijst. Als wordt bevestigd dat daadwerkelijk sprake is van dezelfde persoon of entiteit, is sprake van een bevestigde sanctiematch en dienen de voorgeschreven maatregelen onverwijld te worden toegepast. Als blijkt dat de naamovereenkomst berust op toeval, dient deze beoordeling zorgvuldig te worden vastgelegd. De uitgevoerde toetsing en de uitkomst daarvan moeten zodanig worden vastgelegd dat in het kader van toezicht kan worden vastgesteld dat de controle daadwerkelijk en zorgvuldig heeft plaatsgevonden.

6.3 Bevriezingsverplichting

Wanneer na onderzoek een bevestigde sanctiematch is vastgesteld, moet de handelaar onmiddellijk handelen overeenkomstig de toepasselijke sanctieregelgeving. Tegoeden en andere economische middelen waarop een bevriezingsmaatregel van toepassing is, mogen niet worden gebruikt, overgedragen of anderszins beschikbaar worden gemaakt. De handelaar mag de cliënt niet waarschuwen wanneer dat de uitvoering van de maatregel kan doorkruisen.

6.4 Verbod op terbeschikkingstelling

Wanneer een persoon of entiteit voorkomt op een toepasselijke sanctielijst, is het niet toegestaan om financiële of economische middelen ter beschikking te stellen. Naast de bevriezingsverplichting geldt een verbod om direct of indirect financiële of economische middelen ter beschikking te stellen aan gesanctioneerde personen of entiteiten. Onder terbeschikkingstelling wordt verstaan: het direct of indirect beschikbaar maken van geld, goederen of andere activa waardoor de gesanctioneerde persoon daarover kan beschikken of daarvan voordeel kan hebben. Dit verbod ziet zowel op bestaande als op voorgenomen transacties. Als een sanctiemaatregel van toepassing is, mag geen verdere dienstverlening plaatsvinden die ertoe leidt dat middelen beschikbaar komen voor een gesanctioneerde persoon.

Illustratieve voorbeelden

- Verkoop van een voertuig aan een gesanctioneerde persoon

Een handelaar stelt vóór de verkoop en levering van een voertuig vast dat de cliënt overeenkomt met een persoon op een voor Curaçao toepasselijke sanctielijst. Nadat is bevestigd dat daadwerkelijk sprake is van dezelfde persoon, mag de verkoop of levering niet worden voortgezet. De handelaar moet de transactie opschorten en handelen overeenkomstig de toepasselijke sanctieregelgeving en meldprocedure.

- Verkoop van edelmetalen via een tussenpersoon

Een tussenpersoon wil edelmetalen kopen en verklaart daarbij namens een andere entiteit op te treden. Uit het onderzoek blijkt dat deze entiteit op een toepasselijke sanctielijst staat. De

handelaar mag de edelmetalen niet rechtstreeks of via de tussenpersoon aan de gesanctioneerde entiteit ter beschikking stellen. Het verbod geldt ook wanneer goederen, financiële middelen of economische middelen indirect ten goede komen aan een gesanctioneerde persoon of entiteit.

- Levering van bouwmaterialen aan een project

Een handelaar ontvangt een bestelling voor bouwmaterialen die bestemd zijn voor een bepaald project. Uit het cliëntenonderzoek en de sanctietoetsing blijkt dat de uiteindelijk belanghebbende van het project mogelijk overeenkomt met een persoon op een toepasselijke sanctielijst. De handelaar moet de levering opschorten en de mogelijke sanctiematch nader onderzoeken. Als de match wordt bevestigd, mag de levering niet plaatsvinden en moet de handelaar de stappen volgen die de toepasselijke sanctieregelgeving voorschrijft.
In alle gevallen moet de handelaar de uitgevoerde sanctietoetsing, de geraadpleegde informatie, de beoordeling van de mogelijke match en de genomen beslissing zorgvuldig vastleggen. Indien de omstandigheden daarnaast voldoen aan een objectieve of subjectieve indicator, moet afzonderlijk worden beoordeeld of op grond van artikel 11 van de LvMOT een ongebruikelijke transactie moet worden gemeld.

6.5 Interne procedures en vastlegging

Handelaren dienen te beschikken over duidelijke interne procedures waarin is vastgelegd hoe sanctietoetsing wordt uitgevoerd, wie daarvoor verantwoordelijk is en hoe wordt gehandeld bij een mogelijke sanctiematch. De organisatie moet zodanig zijn ingericht dat bij een bevestigde sanctiematch onmiddellijk wordt gehandeld. Uit het dossier moet blijken dat de toetsing heeft plaatsgevonden, welke lijsten (bronnen) zijn geraadpleegd, wat de uitkomst was en welke maatregelen zijn genomen. Bij een mogelijke naam overeenkomst dient nader onderzoek plaats te vinden om vast te stellen of daadwerkelijk sprake is van een gesanctioneerde persoon. Deze beoordeling dient schriftelijk te worden vastgelegd. De vastlegging moet controleerbaar zijn in het kader van toezicht. Een nadere toelichting op de toepasselijke wettelijke bepalingen is opgenomen in Bijlage II.

Hoofdstuk 7 – Interne organisatie en beheersing

7.1 Algemene verantwoordelijkheid

De handelaar blijft eindverantwoordelijk voor de naleving van de LID, de LvMOT en de toepasselijke sanctieregelgeving. Deze verantwoordelijkheid kan niet worden overgedragen door werkzaamheden uit te besteden. De interne organisatie moet waarborgen dat verplichtingen tijdig, consistent en aantoonbaar worden uitgevoerd.

7.2 Beleids- en werkprocedures

De handelaren in voertuigen, vaartuigen, bouwmaterialen, edelmetalen, edelstenen, sieraden en juwelen, dienen te beschikken over schriftelijk vastgelegde beleids- en werkprocedures waarin is opgenomen hoe wordt omgegaan met de uitvoering van het cliëntenonderzoek, de toepassing van de risico gebaseerde benadering, de beoordeling en melding van ongebruikelijke transacties, de uitvoering van sanctietoetsing en de vastlegging en bewaarplicht van gegevens. Deze procedures dienen afgestemd te zijn op de aard en omvang van de organisatie en haar activiteiten. Het beleid moet actueel worden gehouden en zo nodig worden aangepast aan gewijzigde wetgeving of relevante ontwikkelingen. Het beleid, de interne controles en de procedures moeten door het senior management worden goedgekeurd. De uitvoering ervan moet periodiek worden gemonitord en de uitkomsten moeten worden vastgelegd.

Geconstateerde tekortkomingen en veranderingen in het risicoprofiel moeten leiden tot tijdige aanpassing of versterking van het beleid en de beheersmaatregelen.

7.3 Interne verantwoordelijkheden

Binnen de organisatie dient duidelijk te zijn vastgelegd wie verantwoordelijk is voor de naleving van de wettelijke verplichtingen. Medewerkers die betrokken zijn bij cliëntacceptatie, transacties of dossierbeheer moeten weten welke verplichtingen gelden en wanneer interne afstemming noodzakelijk is. Als een organisatie beschikt over een aangewezen verantwoordelijke of compliance functie, dient deze persoon over voldoende bevoegdheden en toegang tot informatie te beschikken om zijn of haar taak naar behoren te kunnen uitvoeren.
Het senior management keurt het AML/CFT/CPF-beleid en belangrijke wijzigingen daarin aantoonbaar goed. De verantwoordelijke persoon rapporteert periodiek over de uitvoering, tekortkomingen, ongebruikelijke transacties, mogelijke sanctiematches, opleiding en herstelmaatregelen. De frequentie en diepgang van deze beoordeling sluiten aan bij de aard, omvang en risico’s van de onderneming.

7.4 Opleiding en bewustwording

Van de handelaren in voertuigen, vaartuigen, bouwmaterialen, edelmetalen, edelstenen, sieraden en juwelen, mag worden verwacht dat zij zorgdragen voor passende opleiding en bewustwording van medewerkers. Medewerkers moeten in staat zijn signalen te herkennen die kunnen duiden op witwassen, terrorismefinanciering of proliferatiefinanciering. De organisatie dient ervoor zorg te dragen dat medewerkers op de hoogte blijven van relevante ontwikkelingen in wet- en regelgeving.
De naleving van wettelijke verplichtingen staat of valt met de kennis en alertheid van medewerkers. Medewerkers die betrokken zijn bij verkoop, klantcontact of administratieve verwerking moeten voldoende inzicht hebben in:

- de verplichting tot cliëntenonderzoek (artikel 2 van de LID);
- de meldplicht bij ongebruikelijke transacties (artikel 11 van de LvMOT);
- de betekenis van de ministeriële regeling aanwijzing indicatoren;
- het belang van sanctietoetsing en de gevolgen van een mogelijke of bevestigde sanctiematch.

Het gaat er niet om dat iedere medewerker juridisch specialist is, maar wel dat zij signalen kunnen herkennen en weten wanneer zij intern moeten opschalen of overleg moeten voeren. Daarnaast mag worden verwacht dat de organisatie relevante wijzigingen in wet- en regelgeving volgt en waar nodig haar interne werkwijze aanpast.

Illustratief voorbeeld

Een handelaar organiseert jaarlijks een interne bijeenkomst waarin de verplichtingen uit de LID en de LvMOT worden besproken. Tijdens deze bijeenkomst worden praktijkvoorbeelden behandeld, zoals het omgaan met contante betalingen, het herkennen van ongebruikelijke financieringsstructuren en het uitvoeren van sanctietoetsing. Nieuwe medewerkers ontvangen bij indiensttreding een toelichting op de interne procedures en hun rol daarin. Daarnaast worden medewerkers geïnformeerd wanneer relevante wetswijzigingen of wijzigingen in sanctielijsten plaatsvinden, zodat de werkwijze tijdig kan worden aangepast.

Illustratief voorbeeld – kleine organisatie

Een zelfstandig handelaar zonder personeel volgt periodiek een externe informatiesessie of webinar over de verplichtingen uit de LID en de LvMOT. Daarnaast raadpleegt hij of zij regelmatig de website van FIU Curaçao voor updates over sanctielijsten en relevante wijzigingen in wet- en regelgeving. De bemiddelaar houdt bij wanneer dergelijke bijeenkomsten zijn gevolgd en bewaart documentatie of aantekeningen waaruit blijkt dat kennis is genomen van actuele ontwikkelingen.

7.5 Interne controle en dossiervorming

De handelaar controleert periodiek of het vastgestelde beleid en de procedures daadwerkelijk en consequent worden toegepast. De controle moet tekortkomingen zichtbaar maken en leiden tot tijdig herstel. Uit de dossiers moet kunnen worden afgeleid welke controles zijn uitgevoerd, welke besluiten zijn genomen en op welke gronden. De specifieke vastleggingsvereisten voor cliëntenonderzoek, meldingen en sanctietoetsing staan in de hoofdstukken 4, 5 en 6.

7.6 Proportionaliteit en kleinere organisaties

De inrichting van de interne organisatie dient te zijn afgestemd op de aard en omvang van de onderneming. Van kleinere dienstverleners kan niet worden verwacht dat zij beschikken over een uitgebreide compliance afdeling. Wel mag worden verwacht dat ook binnen een kleine organisatie duidelijk is vastgelegd hoe aan de wettelijke verplichtingen wordt voldaan. Indien sprake is van een eenmanszaak of een kleine organisatie met beperkt personeel, dient ten minste vast te liggen op welk moment het cliëntenonderzoek wordt uitgevoerd, hoe sanctietoetsing plaatsvindt en op welke wijze wordt beoordeeld of een melding moet worden gedaan. Ook in een kleine organisatie moet deze werkwijze consequent worden toegepast en aantoonbaar zijn. Het feit dat de interne organisatie mag worden afgestemd op de grootte en aard van de onderneming betekent niet dat de wettelijke verplichtingen worden verminderd of versoepeld. De verplichtingen uit de LID, de LvMOT en de sanctieregelgeving blijven volledig van toepassing, ongeacht de omvang van de organisatie.

Hoofdstuk 8 – Afdeling Toezicht

8.1 Toezichtstaak

De Toezichtafdeling van FIU Curaçao is op grond van artikel 22mm, eerste lid, onderdeel b, LvMOT aangewezen als toezichthouder op de naleving van de LID en de LvMOT door handelaren als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel a, sub 13°, van de LvMOT en artikel 1, eerste lid, onderdeel b, sub 13 van de LID genoemde handelaren. Het toezicht betreft onder meer cliëntenonderzoek, meldplicht, registratie, gegevensbewaring en de inrichting en toepassing van interne beheersmaatregelen.
Bij tekortkomingen kan een hersteltermijn worden gesteld. Ernstige, herhaalde of niet herstelde overtredingen kunnen leiden tot de maatregelen van hoofdstuk 10.

8.2 Bevoegdheden van de toezichthouder

Op grond van artikel 22mm, vierde lid van de LvMOT en artikel 11, vierde lid van de LID is de toezichthouder bevoegd, voor zover dat voor de taakuitoefening redelijkerwijs noodzakelijk is:

- inlichtingen te vragen;
- inzage te verlangen van boeken, bescheiden en andere informatiedragers;
- daarvan afschrift te nemen;
- goederen aan onderzoek te onderwerpen;
- plaatsen te betreden (met uitzondering van woningen zonder toestemming).

8.3 Wijze van toezicht

Het toezicht kan onder meer plaatsvinden door on-site inspecties, dossieronderzoek, informatieverzoeken, managementgesprekken en thematische onderzoeken.
De Toezichtafdeling van FIU Curaçao beoordeelt zowel de aanwezigheid van passend beleid en passende procedures als de toepassing daarvan in de praktijk. Daarbij kan onder meer worden onderzocht of cliëntenonderzoek, UBO-vaststelling, sanctietoetsing, meldingen, gegevensbewaring en interne beheersmaatregelen zorgvuldig en aantoonbaar worden uitgevoerd.

8.4 Medewerkingsplicht

Op grond van artikel 22mm, achtste lid, van de LvMOT en artikel 11, achtste lid van de LID is eenieder verplicht volledige medewerking te verlenen aan de toezichthouder. Dit houdt in dat de gevraagde informatie tijdig, volledig en naar waarheid moet worden verstrekt. Ook moet inzage worden verleend in relevante dossiers, administraties en interne procedures. Onvoldoende medewerking kan als een zelfstandige tekortkoming worden meegewogen bij de keuze voor een bestuurlijke maatregel. Het opzettelijk verstrekken van onjuiste of misleidende informatie wordt beschouwd als een ernstige overtreding.

8.5 Vaststelling, herstel en her inspectie

Wanneer de Toezichtafdeling van FIU Curaçao een tekortkoming vaststelt, wordt deze schriftelijk meegedeeld. Daarbij wordt aangegeven welke verplichting niet of onvoldoende is nageleefd, welk herstel wordt verlangd en binnen welke termijn dit moet plaatsvinden. Het toezicht is in eerste instantie gericht op normherstel en het voorkomen van herhaling.
FIU Curaçao kan na afloop van de hersteltermijn controleren of de maatregelen tijdig en voldoende zijn uitgevoerd. Dit kan plaatsvinden door een her inspectie of een andere passende vervolgcontrole. Uitblijvend, onvolledig of herhaald herstel kan aanleiding geven tot verdere toezicht- of handhavingsmaatregelen overeenkomstig hoofdstuk 10.

8.6 Integriteit en betrouwbaarheid van beleidsbepalers

In het kader van toezicht kan FIU Curaçao bij de beoordeling van de naleving betrekken of beleidsbepalers, bestuurders en uiteindelijk belanghebbenden beschikken over een integere en betrouwbare achtergrond. Van organisaties mag worden verwacht dat personen die het beleid bepalen of feitelijk leidinggeven aan de onderneming geen gedragingen hebben verricht die afbreuk doen aan de integriteit van de sector of het vertrouwen in het financieel stelsel. Bij

registratie of tijdens toezicht kan FIU Curaçao informatie opvragen die relevant is voor de beoordeling van de betrouwbaarheid van betrokken personen. Daarbij kan onder meer worden gekeken naar:

- relevante strafrechtelijke antecedenten;
- eerdere betrokkenheid bij ernstige overtredingen van financiële regelgeving;
- eerdere toezicht maatregelen;
- omstandigheden die kunnen wijzen op verhoogde integriteitsrisico's.

Als uit toezicht blijkt dat de integriteit van beleidsbepalers of uiteindelijk belanghebbenden zodanig tekortschiet dat naleving van de wettelijke verplichtingen in het gedrang komt, kan dit worden betrokken bij de beoordeling en aanleiding geven tot maatregelen overeenkomstig Hoofdstuk 10.
Wijzigingen in bestuur, beleidsbepalers of uiteindelijk belanghebbenden dienen onverwijld aan Afdeling Toezicht te worden gemeld.

Hoofdstuk 9 – Afdeling Analyse en goAML

9.1 Rol van de Afdeling Analyse

De Afdeling Analyse van FIU Curaçao is belast met het ontvangen, registreren en analyseren van meldingen van ongebruikelijke transacties. Als daartoe aanleiding bestaat, kan de Afdeling Analyse meldingen verrijken met aanvullende informatie en verdachte transacties doorgeleiden aan bevoegde opsporingsinstanties. De Afdeling Analyse opereert onafhankelijk van de Afdeling Toezicht. Het doen van een melding wordt aangemerkt als de naleving van een wettelijke verplichting en vormt op zichzelf geen vaststelling van schuld of strafbaarheid.

9.2 Registratie en melden via goAML

Voor het indienen van meldingen moet de handelaar zich bij de Afdeling Analyse registreren en de vereiste organisatie- en gebruikersgegevens verstrekken. Deze technische registratie voor goAML staat los van de registratie bij de Afdeling Toezicht en vormt geen goedkeuring van de naleving.
Een melding wordt via goAML volledig, juist en concreet ingediend. Zij bevat ten minste de relevante identificatiegegevens, transactiegegevens, betaalwijze, toegepaste indicator, motivering en beschikbare onderliggende documentatie. De inhoudelijke meldplicht, indicatoren, tijdigheid, geheimhouding en voorbeelden zijn opgenomen in hoofdstuk 5.

Hoofdstuk 10 – Bestuurlijke maatregelen en verzwarende omstandigheden

10.1 Wettelijke grondslag en handhavingsinstrumenten

Wanneer een handelaar zijn wettelijke verplichtingen niet naleeft, kan de Toezichtafdeling van FIU Curaçao binnen haar bevoegdheden een passende toezicht- of handhavingsmaatregel treffen. Afhankelijk van de wettelijke grondslag kan dit onder meer bestaan uit een schriftelijke aanwijzing, een hersteltermijn, een last onder dwangsom of een bestuurlijke boete.
De keuze van de maatregel wordt afgestemd op de aard, ernst, duur en verwijtbaarheid van de overtreding, eerdere overtredingen, herstelgedrag en de omstandigheden van de handelaar. De wettelijke grondslagen en maximumbedragen zijn opgenomen in Bijlage III.

10.2 Ernst, herhaling en verzwarende omstandigheden

Bij de beoordeling van de ernst kan onder meer worden betrokken of cliëntenonderzoek, UBO-vaststelling, melding of sanctietoetsing structureel achterwege blijft; aanwijzingen van de toezichthouder niet worden opgevolgd; onjuiste of misleidende informatie wordt verstrekt; signalen van ML/TF of PF worden genegeerd; of sprake is van herhaling. Niet-naleving die verband houdt met gerichte financiële sancties of proliferatiefinanciering kan bijzonder zwaar wegen. Ook het voortduren van een tekortkoming na een eerdere interventie kan aanleiding geven tot een zwaardere maatregel. De beoordeling vindt steeds plaats op basis van de concrete overtreding en de toepasselijke wettelijke grondslag.

10.3 Samenloop met strafrecht

Overtredingen van de LID en de LvMOT kunnen, afhankelijk van de aard en omstandigheden, ook strafrechtelijke gevolgen hebben.
Als de feiten daartoe aanleiding geven, kan afstemming plaatsvinden met het Openbaar Ministerie of andere bevoegde autoriteiten. De toepassing van bestuurlijke maatregelen door FIU Curaçao laat de mogelijkheid van strafrechtelijke vervolging onverlet.

10.4 Niet-naleving van de voorschriften over steunen op derden

Niet-naleving van de voorschriften over steunen op derden wordt bij het toezicht als een tekortkoming vastgesteld. De Toezichtafdeling van FIU Curaçao kan herstel verlangen en kan, voor zover de concrete wettelijke norm en sanctioneringsgrondslag dit toelaten, een last onder dwangsom, bestuurlijke boete of andere beschikbare maatregel toepassen. Deze V&R creëert geen boetebevoegdheid buiten de wet. Voor iedere maatregel wordt daarom vastgesteld welke bepaling van de LID, LvMOT of daarop gebaseerde regeling is overtreden. Deze benadering ondersteunt FATF Aanbeveling 35 door te verduidelijken dat de R.17-vereisten niet vrijblijvend zijn en dat niet-naleving gevolgen heeft. Voor formele vaststelling wordt juridisch gecontroleerd of de in Bijlage III genoemde bepalingen en boetecategorieën alle relevante overtredingen volledig dekken.

Hoofdstuk 11 – Slotbepalingen

11.1 Evaluatie en actualisering

Wet- en regelgeving op het gebied van witwasbestrijding, terrorismefinanciering en proliferatiefinanciering is onderhevig aan nationale en internationale ontwikkelingen. FIU Curaçao kan deze voorschriften en richtlijnen aanpassen indien daartoe aanleiding bestaat, bijvoorbeeld naar aanleiding van:

- wetswijzigingen;
- wijzigingen in sanctieregimes;
- internationale evaluaties;
- toezichtervaringen of geconstateerde risico's binnen de sector.

Handelaren worden geacht kennis te nemen van bekendgemaakte actualiseringen van deze Voorschriften en Richtlijnen.

11.2 Inwerkingtreding

Deze Voorschriften en Richtlijnen treden in werking op de datum van publicatie. Zij zijn van toepassing op dienstverleners die een dienst verlenen als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel a, onder 13°, van de LvMOT en artikel 1, eerste lid, onderdeel b, onder 13°, van de LID.

11.3 Citeertitel

Deze Voorschriften en Richtlijnen kunnen worden aangehaald als:
Voorschriften en Richtlijnen voor Handelaren in voertuigen, vaartuigen, bouwmaterialen, edelmetalen en edelstenen, als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel a, onder 13°, van de LvMOT en artikel 1, eerste lid, onderdeel b, onder 13°, van de LID.

BIJLAGEN

Bijlage I – Gebruikte afkortingen

In deze Voorschriften en Richtlijnen worden de volgende afkortingen gebruikt:

AML – “Anti-Money Laundering” - Bestrijding van witwassen.

AML/CFT/CPF-kader - Het gezamenlijke kader ter voorkoming en bestrijding van witwassen, terrorismefinanciering en proliferatiefinanciering.

CDD – “Client Due Diligence” - Cliëntenonderzoek.

CFT – “Countering the Financing of Terrorism” - Bestrijding van terrorismefinanciering.

CPF – “Countering Proliferation Financing” - Bestrijding van proliferatiefinanciering.

DNFBP – “Designated Non-Financial Businesses and Professions”

FATF – Financial Action Task Force

FIU – Financial Intelligence Unit Curaçao

LID - Landsverordening identificatie bij dienstverlening.

LvMOT - Landsverordening melding ongebruikelijke transacties.

ML/TF-risico’s - Risico’s op witwassen en terrorismefinanciering.

NRA - Nationale Risicoanalyse.

PF- proliferatiefinanciering.
Proliferatiefinanciering betreft het beschikbaar stellen, verzamelen, verplaatsen of gebruiken van geld of andere economische middelen voor activiteiten die verband houden met nucleaire, chemische of biologische wapens en de bijbehorende materialen, technologieën of overbrengingsmiddelen.

UBO - Uiteindelijk belanghebbende.

VN - Verenigde Naties.

V&R - Voorschriften en Richtlijnen

Bijlage II – Bronnen en wettelijke grondslagen

Dit toezichtkader is gebaseerd op nationale wet- en regelgeving, internationale standaarden en relevante beleidsdocumenten.

1. Nationale wet- en regelgeving
    1. Landsverordening identificatie bij dienstverlening (LID), P.B. 2017, no. 92 (GT), zoals onder meer gewijzigd bij P.B. 2024, no. 41.
    2. Landsverordening melding ongebruikelijke transacties (LvMOT), P.B. 2017, no. 99 (GT), zoals onder meer gewijzigd bij P.B. 2024, no. 41 en P.B. 2025, no. 18.
    3. Regeling indicatoren ongebruikelijke transacties (P.B. 2015, no. 73), zoals gewijzigd bij P.B. 2024, no. 60; voor de handelaren genoemd in dit document geldt Bijlage J.
    4. Regeling aanwijzing bedragen melding ongebruikelijke transacties (P.B. 2026, no. 34); voor diensten genoemd in artikel 1, eerste lid, onderdeel a, sub 13°, van de LvMOT en artikel 1, eerste lid, onderdeel b, sub 13 van de LID is het bedrag vastgesteld op Cg.20.000, -.
    5. Landsbesluit dwangsommen en bestuurlijke boetes melding ongebruikelijke transacties 2021 (P.B. 2021, no. 69), zoals laatstelijk gewijzigd bij P.B. 2026, no. 162.
    6. Landsbesluit dwangsommen en bestuurlijke boetes dienstverleners 2022 (P.B. 2023, no. 6), zoals laatstelijk gewijzigd bij P.B. 2026, no. 162.
    7. Sanctielandsverordening Curaçao, als nationale wettelijke basis voor het vaststellen en handhaven van sanctiemaatregelen.
    8. Omnibus-Sanctiebesluit Curaçao (P.B. 2025, no. 52), zoals gewijzigd bij P.B. 2026, no. 144.
    9. “Provisions for Identification and Verification without Physical Contact” (CBCS, FIU Curaçao en CGA, juli 2026), ter uitvoering van artikel 3, eerste lid, LID.

2. Internationale standaarden en richtlijnen

Relevante internationale bronnen zijn de FATF Aanbevelingen en bijbehorende richtsnoer, de CFATF Methodologie en evaluatierapporten over Curaçao, en de toepasselijke resoluties van de VN-Veiligheidsraad over gerichte financiële sancties.

3. Relatie met de FATF-criteria

- § 3.4: FATF-criteria 1.13 en 1.14 – beleid, interne controles, goedkeuring door het senior management, monitoring en maatregelen die evenredig zijn aan de vastgestelde ML/TF-risico’s.
- § 3.5: FATF-criterium 1.15(a)–(e) – beoordeling, vastlegging, actualisering en beheersing van PF-risico’s.
- § 4.7: FATF-criteria 1.9(b)–(c), 1.14(b) en 10.18 – vereenvoudigde maatregelen bij een vastgesteld lager risico.
- § 4.8: FATF-criteria 17.3(b)–(c) – steunen op derden binnen dezelfde groep. De afdwingbaarheid van deze voorschriften is tevens relevant voor de beoordeling van Aanbeveling 35.

Deze concordantie maakt inzichtelijk waar de genoemde FATF-criteria in deze P&G zijn uitgewerkt. De FATF-criteria vormen geen zelfstandige wettelijke grondslag.

4. Nationale beleidsdocumenten

“National Risk Assessment (on) Money Laundering” Curaçao 2020, gepubliceerd in mei 2023 en gebaseerd op de beoordelingsperiode 2018–2021. Beschikbaar via: https://minfin.cw/en/documents/national-risk-assesment-curacao-on-money-laundering

Bijlage III – Bestuurlijke boetes en dwangsommen

1. Wettelijke grondslag

Voor overtredingen van de Landsverordening identificatie bij dienstverlening (LID) berust de bevoegdheid tot het opleggen van een last onder dwangsom en een bestuurlijke boete op de handhavingsbepalingen van die landsverordening. Voor overtredingen van de Landsverordening melding ongebruikelijke transacties (LvMOT) berust deze bevoegdheid op de artikelen 22b en 22i LvMOT. De toepasselijke maximumbedragen zijn vastgesteld in het Landsbesluit dwangsommen en bestuurlijke boetes dienstverleners 2022 (P.B. 2023, no. 6) en het Landsbesluit dwangsommen en bestuurlijke boetes melding ongebruikelijke transacties 2021 (P.B. 2021, no. 69). Beide landsbesluiten zijn gewijzigd bij P.B. 2026, no. 162. Deze wijziging is op 1 augustus 2026 in werking getreden.

2. Maximumbedragen

Diensten als bedoeld onder artikel 1, eerste lid, onderdeel a, sub 13°, LvMOT en artikel 1, eerste lid, onderdeel b, sub 13 van de LID.

De onderstaande tabel vermeldt de maximumbedragen voor dienstverleners als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel a, sub 13°, LvMOT en artikel 1, eerste lid, onderdeel b, sub 13 van de LID. Bij de toepassing moet steeds de regeling worden geraadpleegd die gold op het tijdstip van de overtreding.

Regeling en overtreden bepaling	Maximumbedrag voor sub 13°
LID – artikel 2, eerste tot en met vierde lid; artikel 2, zevende lid, laatste volzin, achtste lid, laatste volzin; artikel 2a; artikel 2b; artikel 2d; artikel 2e, tweede lid; artikelv3, eerste tot en met zesde lid; artikel 5, eerste tot en met vierde lid; artikel 5a tot en met artikel 5i; artikel 6; artikel 11, derde lid, laatste volzin; en artikel 11, zevende lid	Cg.50.000
LID – artikel 7; artikel 8, eerste en tweede lid; artikel 8a, derde en vierde lid; en artikel 9v, tweede lid	Cg.75.000
LvMOT – artikel 11; artikel 11a, eerste lid; artikel 12, tweede lid; artikel 13; artikel 13a, vijfde lid; artikel 15a, eerste en tweede lid; artikel 20, eerste en tweede lid; artikel 20a, derde en vierde lid; artikel 22mm, derde lid, laatste volzin; en artikel 22mm, achtste lid	Cg.50.000
LvMOT – artikel 22v, tweede lid	Cg.75.000

3. Toepassing van de sanctiebevoegdheid

FIU Curaçao bepaalt binnen het toepasselijke wettelijke maximum welke handhavingsmaatregel in het concrete geval passend is. Daarbij wordt onder meer rekening gehouden met de aard, ernst en duur van de overtreding, de mate van verwijtbaarheid, eventuele eerdere overtredingen en de omstandigheden van de handelaar.
De in de tabel genoemde bedragen zijn maximumbedragen en geen standaardboetes. Een last onder dwangsom is gericht op het beëindigen van een overtreding of het voorkomen van herhaling. Een bestuurlijke boete heeft een bestraffend karakter.
Voor overtredingen die vóór 1 augustus 2026 hebben plaatsgevonden of zijn aangevangen, blijft op grond van artikel III van P.B. 2026, no. 162 het voordien geldende recht van toepassing.